

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2020/1201,

14. august 2020,

***Xylella fastidiosa* (Wells et al.) liitu sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate meetmete kohta**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta määrust (EL) 2016/2031, mis käsitleb taimekahjustajatevastaseid kaitsemeetmeid, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 228/2013, (EL) nr 652/2014 ja (EL) nr 1143/2014 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 69/464/EMÜ, 74/647/EMÜ, 93/85/EMÜ, 98/57/EÜ, 2000/29/EÜ, 2006/91/EÜ ja 2007/33/EÜ, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 28 lõikeid 1 ja 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni rakendusotsust (EL) 2015/789 ⁽²⁾ on kohaldatud alates 2015. aasta maist eesmärgiga ennetada *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) (edaspidi „kõnealune kahjur“) liitu sissetoomist ja seal levimist. Rakendusotsust on mitu korda ajakohastatud, et võtta arvesse sel ajal kättesaadavaid teaduslikke ja tehnilisi tõendeid.
- (2) 15. mail 2019 avaldas Euroopa Toiduohutusamet (edaspidi „toiduohutusamet“) uue teadusliku arvamuse ⁽³⁾ kõnealuse kahjuri põhjustatud taimeterviseriski kohta liidu territooriumil, keskendudes võimalikule kohandumisele, kitsa- ja laiaulatuslikule levikule, sümptomiteta perioodi kestusele, kõnealuse kahjuri mõjule ja riskivähendusvõimaluste ajakohastamisele. 15. mail 2019 avaldas toiduohutusamet teadusliku aruande ⁽⁴⁾ kõnealuse kahjuri tõrjemeetmete tõhususe kohta taimedel, milles kinnitas varasemat väidet, et praegu ei ole olemas tõrjemeetmeid kõnealuse kahjuri kõrvaldamiseks haigestunud taimest välitingimustes. 25. juunil 2019 avaldas toiduohutusamet kõnealuse kahjuri uuringukaardi, ⁽⁵⁾ milles esitatakse täiendavaid elemente sihipärasemate uuringute tagamiseks. 28. aprillil 2020 ajakohastas toiduohutusamet andmebaasi taimeliikide kohta, mis on kogu maailmas kõnealuse kahjuriga nakatunuks tunnistatud ⁽⁶⁾. Peale selle avaldas toiduohutusamet 8. juunil 2020 *Xylella fastidiosa* statistiliselt usaldusväärsete ja riskipõhiste uuringute suunised, ⁽⁷⁾ mida liikmesriigid saavad kasutada usaldusnivoo ja kavandatud kontroll-levimuse määramiseks ning liidu territooriumil nii piiritletud aladel kui ka neist väljaspool toimuva uuringutegevuse ettevalmistamiseks.
- (3) Teaduse uusimad arengusuundumused, komisjoni poolt asjaomastes liikmesriikides tehtud auditite tulemused ja rakendusotsuse (EL) 2015/789 kohaldamisel saadud kogemused osutavad vajadusele neid meetmeid ajakohastada, et tagada sihipärasem lähenemisviis kõnealuse kahjuri tõrjeks liidu territooriumil.

⁽¹⁾ ELT L 317, 23.11.2016, lk 4.

⁽²⁾ Komisjoni 18. mai 2015. aasta rakendusotsus (EL) 2015/789 *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) liitu sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate meetmete kohta (ELT L 125, 21.5.2015, lk 36).

⁽³⁾ EFSA Journal 2019; 17(5):5665, 200 lk <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2019.5665>

⁽⁴⁾ EFSA Journal 2019; 17(5):5666, 17 lk <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2019.5666>

⁽⁵⁾ Euroopa Toiduohutusameti toetav väljaanne 2019: EN-1667. 53 lk <https://doi.org/10.2903/sp.efsa.2019.EN-1667>

⁽⁶⁾ EFSA Journal 2020; 18(4):6114. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2020.6114>

⁽⁷⁾ Euroopa Toiduohutusameti toetav väljaanne 2020: EN-1873. 76 lk <https://doi.org/10.2903/sp.efsa.2020.EN-1873>

- (4) Selguse huvides tuleks peremeestaimede määratluses osutada kõigile taimeliikidele või perekondadele, mis on maailmas kõnealuse kahjuriga nakatunuks tunnistatud, samas tuleks kõnealuste taimede määratluses osutada üksnes neile peremeestaimedele, mis on tunnistatud nakatunuks kõnealuse kahjuri konkreetse alamliigiga. Sellega seoses ja teatava proportsionaalsuse tagamiseks tuleks selle määruse mõningaid meetmeid kohaldada üksnes peremeestaimede suhtes ja teisi ainult kõnealuste taimede suhtes.
- (5) Selleks et tagada parem ülevaade kõnealuse kahjuri esinemisest, peaksid liikmesriigid tõhustama sellise esinemise iga-aastaseid uuringuid kooskõlas uusima teadusliku ja tehnilise teabega.
- (6) Kõnealuse kahjuri likvideerimiseks ja selle edasise leviku takistamiseks liidu ülejäänud osas peaksid liikmesriigid kindlaks määrama piiritletud alad, mis hõlmavad nakatunud tsooni ja puhvertsooni, ning kohaldama likvideerimis-meetmeid. Puhvertsoonide laius peaks olema proportsionaalne riskitaseme ja siirutaja levimisvõimega.
- (7) Kõnealuse kahjuri isoleeritud esinemise korral ei tuleks siiski nõuda piiritletud ala kehtestamist, kui kõnealust kahjurit on võimalik nendest hiljuti sissetoodud taimedest kõrvaldada, kus selle esinemine kindlaks tehti. See on kõige proportsionaalsem lähenemisviis, kuni kõnealuses piirkonnas tehtud uuringute põhjal jõutakse järeldusele, et kõnealust kahjurit seal ei ole.
- (8) Teatavates liidu piirkondades on asjakohane järeldada, et kõnealuse kahjuri likvideerimine ei ole enam võimalik. Asjaomastel liikmesriikidel tuleks seepärast lubada kõnealuse kahjuri likvideerimise asemel kohaldada meetmeid selle kahjuri tõrjeks. Need meetmed peaksid olema vähem ranged kui likvideerimismeetmed, kuid need peaksid tagama hoolika lähenemisviisi uuringutel ning rohkemate ennetusmeetmete kasutamise asjaomastes puhvertsoonides ja nakatunud tsoonide välimises osas, et vältida kõnealuse kahjuri levimist liidu ülejäänud territooriumile.
- (9) Nakatunud taimede viivitamatu kõrvaldamise tagamiseks ja kõnealuse kahjuri levimise vältimiseks liidu ülejäänud territooriumile tuleks piiritletud alade seiret teha igal aastal selleks kõige sobivamal aastaajal. Seire peaks keskenduma ka piiritletud alal esinevatele siirutajatele, et teha kindlaks siirutajate edasise leviku risk ja hinnata kõigis staadiumides siirutajate populatsiooni vastu võetavate fütosanitaarkontrolli meetmete tõhusust.
- (10) Kogemused kinnitavad kooskõlas uusimate teaduslike tõenditega, et siirutajate tõrje koos bakteriinokulumi kohese kõrvaldamisega on oluline, et ennetada kõnealuse kahjuri edasist levimist liidu ülejäänud territooriumil. Seepärast peaksid liikmesriigid tagama fütosanitaartöötuse nõuetekohase rakendamise nii enne taimede kõrvaldamist kui ka aasta jooksul, et tõrjuda mis tahes staadiumis olevate siirutajate populatsiooni. Kõnealune töötlus peaks hõlmama tõhusat keemilist, bioloogilist või mehaanilist siirutajavastast töötlust, kusjuures võimaluse korral tuleks eelistada mittekeemilisi lahendusi.
- (11) Piiritletud alal avastatud kõnealuse kahjuri alamliigi suhtes teadaolevalt vastuvõtlikud taimed, mis on kasvanud vähemalt osa oma elust sellel piiritletud alal või mida on sellise ala kaudu veetud, on suurema tõenäosusega kõnealuse kahjuriga nakatunud. Seepärast on proportsionaalne kehtestada liidu piires vedamise erinõuded üksnes kõnealuste taimede suhtes. Samuti on proportsionaalne kohaldada nende taimede vedamise korral nakatunud tsoonis või nakatunud tsoonist puhvertsooni leebemaid nõudeid kui need, mida kohaldatakse nende vedamisel piiritletud alalt välja.
- (12) Selleks et hõlbustada kauplemist ja kaitsta samal ajal taimetervist ning võttes arvesse kõnealuse kahjuri omadusi, peaks peremeestaimedega, mis on pärit kolmandast riigist, kus seda kahjurit ei esine, olema liitu sissetoomisel kaasas fütosanitaarsertifikaat koos lisakinnitusega selle kohta, et kõnealust kahjurit asjaomases riigis ei esine.

- (13) Taimede sissetoomisel liitu kolmandatest riikidest, kus teadaolevalt esineb kõnealust kahjurit, tuleb tagada, et taimed oleksid kõnealusest kahjurist vabad; selleks peaks kõnealuste taimede liitu sissetoomist käsitlevad nõuded olema sarnased nendega, mis on sätestatud piiritletud aladelt pärit kõnealuste taimede vedamise puhul.
- (14) Võttes arvesse uusimaid teaduslikke ja tehnilisi tõendeid, tuleks intensiivistada ka kolmandate riikide uuringuid kinnitamaks, et nende territooriumi piirkondades või liitu ekspordimiseks loa saanud tootmiskohtades kõnealust kahjurit ei esine.
- (15) Tuleks kehtestada eeskirjad ametliku kontrolli kohta, mida tehakse kõnealuste taimede liikumisel piiritletud aladelt liidu ülejäänud territooriumile ning peremeestaimede toomisel kolmandatest riikidest liitu. Need eeskirjad peaksid olema proportsionaalsed ja tõhusad ning võtma arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 (*) (kohaldamise alguskuupäev 14. detsember 2019) sätteid.
- (16) Seepärast tuleks rakendusotsus (EL) 2015/789 kehtetuks tunnistada.
- (17) Mis puudutab uuringutegevust nendes liidu piirkondades, kus kahjurit teadaolevalt ei esine või kus kohaldatakse erandit piiritletud alade kindlaksmääramise suhtes, ning kolmandate riikide piirkondades või tootmiskohtades, on asjakohane anda liikmesriikidele ja kolmandatele riikidele piisavalt aega selle tegevuse kavandamiseks, et nad tagaksid nõutava statistilise usaldusväärsuse. Seepärast tuleks selle uuringutegevusega seotud nõudeid kohaldada alates 1. jaanuarist 2023.
- (18) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

MÕISTED

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „kõnealune kahjur“ – *Xylella fastidiosa* (Wells *et al.*) ja selle kõik alamliigid;
- b) „peremeestaimed“ – kõik istutamiseks ettenähtud taimed, välja arvatud seemned, mis kuuluvad I lisa loetletud perekondadesse või liikidesse;

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) (ELT L 95, 7.4.2017, lk 1).

- c) „kõnealused taimed“ – istutamiseks ettenähtud peremeestaimed, välja arvatud seemned, mis kuuluvad II lisas loetletud perekondadesse või liikidesse ning on teadaolevalt kõnealuse kahjuri suhtes vastuvõtlikud.

II PEATÜKK

KÕNEALUSE KAHJURI ESINEMISE IGA-AASTASED UURINGUD JA SITUATSIOONIPLAANID

Artikkel 2

Kõnealuse kahjuri uuringud liikmesriikide territooriumil

1. Liikmesriigid korraldavad oma territooriumil peremeestaimede iga-aastaseid uuringuid kõnealuse kahjuri leidmiseks.
2. Neid uuringuid teevad pädevad asutused või need toimuvad pädevate asutuste ametliku järelevalve all.
3. Neid uuringuid tehakse riskitaseme alusel. Need toimuvad vabas õhus, sealhulgas põldudel, aedades, viinamarjais-tandustes, samuti puukoolides, aiandus- ja/või kaubanduskeskustes, looduslikel aladel ja muudes asjakohastes paikades.
4. Need uuringud hõlmavad istutamiseks ettenähtud taimedest proovide võtmist ja nende proovide analüüsi. Võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti (edaspidi „toiduohutusamet“) suuniseid *Xylella fastidiosa* statistiliselt usaldusväärsete ja riskipõhiste uuringute kohta, peab kasutatava uuringukava ja proovivõtukavaga olema võimalik vähemalt 80 % usaldusväärsusega teha kindlaks nakatunud taimede esinemine, kui nende osakaal on 1 %.
5. Need uuringud viiakse läbi aasta nendel aegadel, mil kõnealuse kahjuri avastamise võimalus on suurim, võttes arvesse kahjuri ja tema siirutajate bioloogiat, peremeestaimede olemasolu ja bioloogiat ning tehnilist teavet, millele osutatakse toiduohutusameti kahjuriuuringukaardil *Xylella fastidiosa* kohta.
6. Kõnealuse kahjuri esinemist jälgitakse ühe IV lisas loetletud molekulaaranalüüsi meetodi abil. Kui positiivseid tulemusi leitakse väljaspool piiritletud alasid asuvatel aladel, tuleb kõnealuse kahjuri esinemist kinnitada analüüsi positiivse tulemusega mõne teise kõnealuses lisas loetletud meetodi abil, mis on suunatud genoomi muule osale. Need analüüsid tehakse sama taimeprooviga või kui kasutatakse kinnitavat molekulaaranalüüsi, siis sama taimeekstraktiga.
7. Iga taimeliigi puhul, mis asjaomasel piiritletud alal leitakse kõnealuse kahjuriga nakatunud olevat, määratakse kõnealuse kahjuri alamliik. Selliseks määramiseks kasutatakse IV lisa B osas loetletud molekulaaranalüüsi meetodeid.
8. Liikmesriigid esitavad lõikes 1 osutatud uuringute tulemused kooskõlas määruse (EL) 2016/2031 artikli 22 lõikega 3.

Artikkel 3

Situatsiooniplaanid

1. Iga liikmesriik koostab situatsiooniplaani. Situatsiooniplaanis sätestatakse meetmed, mida liikmesriigi territooriumil võetakse seoses järgmisega:
 - a) kõnealuse kahjuri likvideerimine, nagu on sätestatud artiklites 7–11;
 - b) kõnealuste taimede vedu liidu piires, nagu on sätestatud artiklites 19–26;
 - c) ametlik kontroll seoses kõnealuste taimede veoga liidu piires ja peremeestaimede sisseveoga liitu, nagu on sätestatud artiklites 32 ja 33.

Iga liikmesriik ajakohastab vajaduse korral oma situatsiooniplaani iga aasta 31. detsembriks. Rakendusotsuse (EL) 2015/789 kohaselt koostatud situatsiooniplaanid tuleb uuendada 31. detsembriks 2020.

2. Lisaks määruse (EL) 2016/2031 artikli 25 lõikes 2 osutatud elementidele peab situatsiooniplaan sisaldama kõiki järgmisi elemente:

- a) kättesaadavaks tehtavad minimaalsed vahendid ja täiendavate vahendite kättesaadavaks tegemise menetlused juhuks, kui kõnealuse kahjuri esinemine leiab kinnitust või kahtlustatakse selle esinemist;
- b) üksikasjalikud eeskirjad menetluste kohta, mille abil tehakse kindlaks kõrvaldatavate taimede omanikud, et neile kõrvaldamiskorraldusest teatada ja eravaldustesse pääseda.

III PEATÜKK

PIIRITLETUD ALAD

Artikkel 4

Piiritletud alade kindlaksmääramine

1. Kui kõnealuse kahjuri esinemine on ametlikult kinnitatud, peab asjaomane liikmesriik viivitamata kindlaks määrama piiritletud ala.

Kui kinnitust on leidnud ainult kõnealuse kahjuri ühe või mitme konkreetse alamliigi esinemine, võib asjaomane liikmesriik piiritleda ala üksnes nende alamliikide osas.

Kui alamliigi esinemise kinnitamine on pooleli, piiritleb asjaomane liikmesriik sellise ala kõnealuse kahjuri ja kõigi selle võimalike alamliikide suhtes.

2. Piiritletud ala koosneb nakatunud tsoonist ja puhvertsoonist.

Nakatunud tsooni raadius peab olema vähemalt 50 m ja selle keskpunktis taim, mis leiti kõnealuse kahjuriga nakatunud olevat.

Puhvertsooni laius on järgmine:

- a) vähemalt 2,5 km, kui nakatunud tsoon on kindlaks määratud artiklites 7–11 osutatud likvideerimismeetmete võtmiseks;
- b) vähemalt 5 km, kui nakatunud tsoon on kindlaks määratud artiklites 12–17 osutatud tõkestamismeetmete võtmiseks.

3. Komisjon avaldab liikmesriikide kindlaksmääratud piiritletud alade loendi ja ajakohastab seda määruse (EL) 2016/2031 artikli 18 lõikes 6 osutatud teavituste põhjal.

Artikkel 5

Erandid piiritletud alade kindlaksmääramise osas

1. Erandina artiklist 4 võib likvideerimise eesmärgil kindlaksmääratud nakatunud tsooni ümbritseva puhvertsooni laiust vähendada kuni ühe kilomeetrini, kui suure tõenäosusega võib kinnitada, et kõnealuse kahjuri algne esinemine ei olnud kahjuri levimise tulemus, ning kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) kõigist nakatunud tsoonis asuvatest kõnealustest taimedest võetakse proovid ja kõrvaldatakse need taimed hoolimata nende tervislikust seisundist;
- b) vähemalt kord aastas tehtud ametlike analüüside alusel, mille puhul on võetud arvesse toiduohutusameti kahjuriuurin-gukaarti *Xylella fastidiosa* kohta, ei ole nakatunud tsoonis alates likvideerimismeetmete võtmisest leitud ühtegi teist kõnealuse kahjuriga nakatunud taimet;

- c) nakatunud tsooni ümbritsevas vähemalt 2,5 km laiuses tsoonis on esimesel kõnealuse kahjuri tuvastamisele järgneval aastal vähemalt üks kord tehtud uuring, millest nähtub, et kõnealust kahjurit ei ole sellest tsoonist leitud. Asjaomane liikmesriik võtab proove selles tsoonis olevatest peremeestaimedest ja analüüsib neid. Sellest lähtuvalt ja võttes arvesse toiduohutusameti suuniseid *Xylella fastidiosa* statistiliselt usaldusväärsete ja riskipõhiste uuringute kohta, peab uuringukava ja proovivõtukavaga olema võimalik vähemalt 90 % usaldusväärsega teha kindlaks nakatunud taimede esinemine, kui nende osakaal on 1 %, arvestades asjaolu, et nakatunud taimi ümbritseval esimesel 400 meetril on risk asjaomase piirkonna ülejäänud osaga võrreldes suurem.
- d) analüüsides, mida on tehtud kaks korda siirutaja lendlusperioodi jooksul ja mis on kooskõlas fütosanitaarmetmete rahvusvaheliste standarditega, ei ole nakatunud tsoonis ega selle vahetus läheduses alates likvideerimismeetmete võtmisest leitud kõnealust kahjurit kandvaid siirutajaid. Nende analüüsides põhjal saab järeldada, et kõnealuse kahjuri looduslik levik on välistatud.
2. Puhvertsooni laiuse vähendamisel lõike 1 kohaselt esitab asjaomane liikmesriik komisjonile ja teistele liikmesriikidele viivitamata sellise vähendamise põhjenduse.
3. Erandina artiklist 4 võib asjaomane liikmesriik otsustada piiritletud ala viivitamata mitte kindlaks määrata, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
- a) on tõendatud, et kõnealune kahjur on hiljuti toodud piirkonda koos taimedega, millelt see leiti, või et kõnealust kahjurit on leitud selle kahjuri siirutajate eest füüsiliselt kaitstud kohas;
- b) kontrollitoimingute tulemustest nähtub, et need taimed olid nakatunud enne nende toomist asjaomasesse piirkonda;
- c) nende taimede lähedusest ei ole leitud siirutajaid, mis kõnealust kahjurit edasi kannavad.
4. Lõikes 3 osutatud juhul asjaomane liikmesriik:
- a) teeb piirkonnas, kus kõnealuse kahjuri esinemist esimest korda kinnitati, vähemalt kahe aasta jooksul iga-aastaseid uuringuid, et teha kindlaks, kas mõni muu taim on nakatunud ja kas tuleks võtta täiendavaid meetmeid;
- b) teatab komisjonile ja muudele liikmesriikidele põhjenduse, miks piiritletud ala kindlaks ei määrata, ning punktis a osutatud uuringu tulemuse niipea, kui see on kättesaadav.

Artikkel 6

Piiritletud alade staatuse tühistamine

1. Kui artiklis 10 osutatud uuringute käigus ei ole piiritletud alal nelja järjestikuse aasta jooksul kõnealust kahjurit leitud, võib piiritletud ala staatuse tühistada. Sellisel juhul teavitab asjaomane liikmesriik sellest komisjoni ja teisi liikmesriike.
2. Erandina lõikest 1 võib asjaomane liikmesriik, kes on vähendanud puhvertsooni laiust vastavalt artikli 5 lõikele 1 kuni ühe kilomeetrini, tühistada asjaomase piiritletud ala staatuse 12 kuud pärast selle alget kindlaksmääramist, kui on täidetud mõlemad järgmised tingimused:
- a) artikli 5 lõike 1 alusel võetud meetmete tulemusena on jõutud järeldusele, et kõnealuse kahjuri algne esinemine oli suure tõenäosusega eraldiseisev juhtum ja kahjur ei ole asjaomasel piiritletud alal edasi levinud;
- b) staatuse tühistamisajale võimalikult lähedasel ajal on piiritletud alal tehtud ametlikud analüüsid, mille puhul on arvesse võetud toiduohutusameti kahjuriuuringukaarti *Xylella fastidiosa* kohta. Sellest lähtuvalt ja võttes arvesse toiduohutusameti suuniseid *Xylella fastidiosa* statistiliselt usaldusväärsete ja riskipõhiste uuringute kohta, peab uuringukava ja proovivõtukavaga olema võimalik vähemalt 95 % usaldusväärsega teha kindlaks nakatunud taimede esinemine, kui nende osakaal on 1 %.

3. Kui piiritletud ala staatus tühistatakse vastavalt lõikele 2, viiakse varem kindlaks määratud piiritletud alal kasvavate kõnealuste taimedega kahe järgmise aasta jooksul läbi sagedased uuringud. Sellest lähtuvalt ja võttes arvesse toiduohutusameti suuniseid *Xylella fastidiosa* statistiliselt usaldusväärsete ja riskipõhiste uuringute kohta, peab uuringukava ja proovivõtukavaga olema võimalik vähemalt 80 % usaldusväärsusega teha kindlaks nakatunud taimede esinemine, kui nende osakaal on 1 %.

4. Piiritletud ala staatus tühistamisel 12 kuud pärast selle algset kindlaksmääramist esitab asjaomane liikmesriik viivitamata komisjonile ja teistele liikmesriikidele sellise tühistamise põhjenduse.

IV PEATÜKK

LIKVIDEERIMISMEETMED

Artikkel 7

Taimede kõrvaldamine

- Asjaomane liikmesriik kõrvaldab nakatunud tsoonist viivitamata:
 - taimed, mis on teadaolevalt nakatunud kõnealuse kahjuriga;
 - taimed, millel ilmneb kõnealuse kahjuriga nakatumisele või võimalikule nakatumisele viitavaid sümptomeid;
 - nakatunud taimega samasse liiki kuuluvad taimed olenemata nende tervislikust seisundist;
 - nakatunud taimega samasse liiki mittekuuluvad taimed, mis on leitud nakatununa piiritletud ala muudes osades;
 - muud kõnealused taimed kui punktides c ja d osutatud taimed, millest ei ole viivitamatult proove võetud ega tehtud vastavat molekulaaranalüüsi ning mille puhul ei ole leitud, et need on kõnealusest kahjurist vabad.
- Lõikes 1 osutatud taimede kõrvaldamisel võtab asjaomane liikmesriik arvesse kõiki vajalikke ettevaatusabinõusid ning lähtub kõrvaldamise korraldamisel nende taimedega seotud riskitasemest.
- Erandina lõike 1 punktides b, c ja d võivad liikmesriigid otsustada, et üksikuid kõnealuseid taimi, mis on ametlikult määratud ajaloolise väärtusega taimede hulka, ei pea kõrvaldama, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
 - asjaomaseid kõnealuseid taimi kontrollitakse igal aastal, neist võetakse proovid ja analüüsitakse neid ühe IV lisas loetletud molekulaaranalüüsi meetodi abil, millega kinnitatakse, et nad ei ole kõnealuse kahjuriga nakatunud;
 - asjaomase piirkonna või üksikute kõnealuste taimede suhtes rakendatakse asjakohast fütosanitaartöötlust kõnealuse kahjuri mis tahes staadiumides olevate siirutajate populatsiooni vastu. Selline töötlus võib toimuda keemiliste, bioloogiliste või mehaaniliste meetodite abil, võttes arvesse kohalikke tingimusi.

Artikkel 8

Kõnealuse kahjuri siirutajate vastased meetmed

- Asjaomane liikmesriik teeb nakatunud tsoonis asjakohast fütosanitaartöötlust kõnealuse kahjuri mis tahes staadiumis olevate siirutajate populatsiooni vastu. Selline töötlus tehakse enne artikli 7 lõikes 1 osutatud taimede kõrvaldamist ja selle ajal. Selline töötlus peab hõlmama tõhusat keemilist, bioloogilist või mehaanilist siirutajavastast töötlust, võttes arvesse kohalikke tingimusi.
- Asjaomane liikmesriik rakendab põllumajandustavasid, et ohjata kõnealuse kahjuri mis tahes staadiumis olevate siirutajate populatsiooni nakatunud tsoonis ja puhvertsoonis. Liikmesriik rakendab neid tavasid aasta kõige sobivamal ajal olenemata asjaomaste taimede kõrvaldamisest. Sellised tavad peavad vajadust mööda hõlmama tõhusat keemilist, bioloogilist või mehaanilist siirutajavastast töötlust, võttes arvesse kohalikke tingimusi.

Artikkel 9

Taimede hävitamine

1. Asjaomane liikmesriik hävitab artikli 7 lõikes 1 osutatud taimed ja taimeosad viisil, millega tagatakse, et kõnealune kahjur ei saa levida; hävitamine toimub kohapeal või nakatunud tsoonis selleks ettenähtud lähedalasuvas kohas, või kui need taimed või taimeosad on siirutajate vastu võrguga kaetud, siis võimalikult lühikesel kaugusel kõnealusest kohast.
2. Asjaomane liikmesriik võib riskitaseme alusel otsustada hävitamisel piirduda üksnes okste ja lehtedega ning määrata asjaomase puidu artikli 8 lõikes 1 osutatud fütosanitaartöölusele. Nende taimede juurestik kas kõrvaldatakse või muudetakse uute võrsete tekkimise vältimiseks sobiva fütosanitaartööluse abil eluvõimetuks.

Artikkel 10

Piiritletud ala iga-aastane seire

Asjaomane liikmesriik jälgib kogu piiritletud alal kõige sobivamatel aegadel kõnealuse kahjuri esinemist iga-aastaste uuringutega vastavalt artikli 2 lõigetele 5 ja 6, võttes arvesse teavet, millele osutatakse toiduohutusameti kahjuriuuringukaardil *Xylella fastidiosa* kohta.

Nakatunud tsoonides võtab asjaomane liikmesriik peremeestaimedest proove ja analüüsib neid; proove võetakse ka taimedelt, mis ei ole artikli 7 lõike 1 kohaselt kõrvaldatud. Sellest lähtuvalt ja võttes arvesse toiduohutusameti suuniseid *Xylella fastidiosa* statistiliselt usaldusväärsete ja riskipõhiste uuringute kohta, peab uuringukava ja proovivõtukavaga olema võimalik vähemalt 90 % usaldusvärsusega teha kindlaks nakatunud taimede esinemine, kui nende osakaal on 0,5 %.

Puhvertsoonides võtab asjaomane liikmesriik peremeestaimedest proove ja analüüsib neid; proove võetakse ka teistest taimedest, millel ilmneb võimalikule nakatumisele viitavaid sümptomeid või mille puhul esineb selle kahjuriga nakatumise kahtlus. Sellest lähtuvalt ja võttes arvesse toiduohutusameti suuniseid *Xylella fastidiosa* statistiliselt usaldusväärsete ja riskipõhiste uuringute kohta, peab uuringukava ja proovivõtukavaga olema võimalik vähemalt 90 % usaldusvärsusega teha kindlaks nakatunud taimede esinemine, kui nende osakaal on 1 %, arvestades asjaolu, et suurem risk on nakatunud tsooni ümbritseval esimesel 400 meetril.

Samuti teeb asjaomane liikmesriik kõnealuse kahjuri esinemise seiret piiritletud alal asuvatel siirutajatel, et teha kindlaks siirutajatega seotud edasise leviku risk ja hinnata artikli 8 kohaselt võetud fütosanitaarkontrolli meetmete tõhusust.

Artikkel 11

Muud asjakohased meetmed kõnealuse kahjuri likvideerimiseks

1. Asjaomane liikmesriik võtab kõik muud meetmed, mis võivad kaasa aidata kõnealuse kahjuri likvideerimisele kooskõlas rahvusvahelise fütosanitaarmeetmete standardiga ISPM nr 9 ⁽⁹⁾ ja komplekse lähenemisviisi rakendamisele vastavalt põhimõtetele, mis on sätestatud standardis ISPM nr 14 ⁽¹⁰⁾.
2. Asjaomane liikmesriik võtab meetmed kõigi selliste eriolukordade või komplikatsioonide lahendamiseks, mille puhul võib põhjendatult eeldada, et need takistavad, raskendavad või lükkavad edasi kahjuri likvideerimist, eelkõige meetmed, mis on seotud kõigi nakatunud või nakkuskahtlusega taimede põhjaliku hävitamisega või nende asukoha ligipääsetavusega, nende kuuluvusega riigi- või eraomandisse või nende eest vastutava isiku või üksusega.

⁽⁹⁾ Guidelines for pest eradication programmes – Reference Standard ISPM No 9 by the Secretariat of the International Plant Protection Convention, Rome (Kahjuritõrjehüüsed. Võrdlusstandard ISPM nr 9, rahvusvahelise taimekaitsekonventsiooni sekretariaat, Rooma). Avaldatud: 15. detsember 2011.

⁽¹⁰⁾ The use of integrated measures in a systems approach for pest risk management – Reference Standard ISPM No 14 by the Secretariat of the International Plant Protection Convention, Rome (Süsteemse kahjuritõrje kompleksed meetmed. Võrdlusstandard ISPM nr 14, rahvusvahelise taimekaitsekonventsiooni sekretariaat, Rooma). Avaldatud: 8. jaanuar 2014.

3. Asjaomane liikmesriik viib läbi asjakohaseid uurimisi, et teha kindlaks nakkuse päritolu. Liikmesriik teeb kindlaks nakkusjuhuga seotud peremeestaimede veod, sealhulgas selliste taimede veod, mis võivad olla toimunud enne piiritletud ala kindlaksmääramist. Selliste uurimiste tulemused edastatakse komisjonile ja liikmesriikidele, kust asjaomased taimed pärinevad, liikmesriikidele, mille kaudu neid taimi on veetud, ja liikmesriikidele, kuhu sellised taimed on saadetud.

V PEATÜKK

LEVIKU TÕKESTAMISE MEETMED

Artikkel 12

Üldsätted

Asjaomase liikmesriigi pädev asutus võib otsustada III lisas loetletud nakatunud tsoonis võtta likvideerimismeetmete asemel artiklites 13–17 sätestatud tõkestamise meetmeid.

Artikkel 13

Taimede kõrvaldamine III lisas loetletud tsoonis

1. Asjaomane liikmesriik kõrvaldab kõik taimed, mis on artikli 15 lõikes 2 osutatud seire põhjal leitud olevat kõnealuse kahjuriga nakatunud.

Selline kõrvaldamine toimub kohe pärast kõnealuse kahjuri esinemise ametlikku tuvastamist, või kui kõnealune kahjur leitakse väljaspool siirutaja lendlusperioodi, siis toimub kõrvaldamine enne siirutaja järgmist lendlusperioodi. Võetakse kõik vajalikud ettevaatusabinõud, et ära hoida kõnealuse kahjuri ja selle siirutajate levikut kõrvaldamise ajal ja pärast seda.

2. Erandina lõikest 1 võib asjaomane liikmesriik otsustada teaduslikel eesmärkidel mitte kõrvaldada kõnealuse kahjuriga nakatunuks osutunud taimi sellistest artikli 15 lõike 2 punktis b osutatud taimede kasvukohtadest, millel on eriline kultuuriline või sotsiaalne väärtus.

Artikkel 14

Kõnealuse kahjuri siirutajate vastased meetmed III lisas loetletud nakatunud tsoonides

1. Asjaomane liikmesriik viib läbi artikli 13 lõikes 1 osutatud taimede asjakohase fütosanitaartöötuse kõnealuse kahjuri mis tahes staadiumis olevate siirutajate populatsiooni vastu enne nende taimede kõrvaldamist ja artikli 13 lõikes 2 osutatud taimede ümber. Selline töötus peab hõlmama tõhusat keemilist, bioloogilist või mehaanilist siirutajavastast töötust, võttes arvesse kohalikke tingimusi.

2. Artikli 15 lõike 2 punktides a ja b osutatud piirkondades rakendab asjaomane liikmesriik põllumajandustavasid kõnealuse kahjuri mis tahes staadiumis olevate siirutajate populatsiooni tõrjeks iga aasta kõige sobivamal ajal. Need tavad peavad hõlmama tõhusat keemilist, bioloogilist või mehaanilist siirutajavastast töötust, võttes arvesse kohalikke tingimusi.

Artikkel 15

III lisas loetletud nakatunud tsoonide iga-aastane seire

1. Asjaomane liikmesriik võtab vähemalt nakatunud tsooni lõikes 2 osutatud osades kõnealuse kahjuriga nakatunuks osutunud taimede ümber 50 m raadiuses kohe proove järgmistest taimedest ja analüüsib neid:

a) kõik kõnealused taimed, mis on samal piiritletud alal nakatunuks osutunud kõnealuste taimedega samast liigist, ning

b) kõik muud taimed, millel ilmneb kõnealuse kahjuriga nakatumisele või võimalikule nakatumisele viitavaid sümptomeid.

2. Asjaomane liikmesriik jälgib kõige sobivamatel aegadel kõnealuse kahjuri esinemist iga-aastaste uuringutega, võttes arvesse teavet, millele osutatakse toiduohutusameti kahjuriuuringukaardil *Xylella fastidiosa* kohta. Seda seiret tehakse vähemalt III lisas loetletud nakatunud tsooni järgmistes osades:

a) vähemalt 5 km laiusel alal nakatunud tsooni ja puhvertsooni piirist;

b) erilise kultuurilise ja sotsiaalse väärtusega taimede kasvukohtade läheduses, mis asuvad väljaspool punktis a osutatud ala ja mille liikmesriik on vastavalt määranud.

Nendes nakatunud tsooni osades võtab liikmesriik vastavalt artikli 2 lõikele 6 analüüsimiseks proove niisugust liiki peremeestaimedelt, mis on piiritletud alal nakatununa leitud. Sellest lähtuvalt ja võttes arvesse toiduohutusameti suuniseid *Xylella fastidiosa* statistiliselt usaldusväärsete ja riskipõhiste uuringute kohta, peab uuringukava ja proovivõtukavaga olema võimalik vähemalt 90 % usaldusväärusega teha kindlaks nakatunud taimede esinemine, kui nende osakaal on 0,7 %. Samuti tuleb kõnealuse kahjuri esinemise väljaselgitamiseks võtta proove siirutajapopulatsioonist ja neid analüüsida.

3. Lõike 2 punkti a ei kohaldata saarte puhul, kus tõkestamismeetmeid võetakse tervel saarel ja mis asuvad rohkem kui 5 km kaugusel lähimast liidu maismaaterritooriumist.

4. Puhvertsoonides võtab asjaomane liikmesriik peremeestaimedest proove ja analüüsib neid; proove võetakse ka teistest taimedest, millel ilmneb võimalikule kõnealuse kahjuriga nakatumisele viitavaid sümptomeid või mille puhul esineb selle kahjuriga nakatumise kahtlus. Sellest lähtuvalt ja võttes arvesse toiduohutusameti suuniseid *Xylella fastidiosa* statistiliselt usaldusväärsete ja riskipõhiste uuringute kohta, peab uuringukava ja proovivõtukavaga olema võimalik vähemalt 90 % usaldusväärusega teha kindlaks nakatunud taimede esinemine, kui nende osakaal on 1 %, arvestades asjaolu, et suurem risk on nakatunud tsooni ümbritseval esimesel 400 meetril.

5. Samuti teeb liikmesriik kõnealuste kahjurite esinemise seiret lõikes 2 osutatud nakatunud tsoonis ning puhvertsoonis asuvatel siirutajatel, et teha kindlaks siirutajatega seotud edasise leviku risk ja hinnata artikli 14 kohaselt võetud fütosanitaarkontrolli meetmete tõhusust.

Artikkel 16

Taimede hävitamine

1. Asjaomane liikmesriik hävitab kõnealuse kahjuriga nakatunuks osutunud taimed ja taimeosad kohapeal või III lisas loetletud nakatunud tsoonis selleks ettenähtud lähedalasuvvas kohas viisil, millega tagatakse kõnealuse kahjuri leviku vältimine.

2. Asjaomane liikmesriik võib otsustada hävitamisel piirduda üksnes okste ja lehtedega ning määrata asjaomase puidu kooskõlas artikli 14 lõikega 1 asjakohasele fütosanitaartöötlemisele, kui ta jõuab järeldusele, et need taimed ei kujuta endast kõnealuse kahjuri edasise leviku ohtu. Nende taimede juurestik kas kõrvaldatakse või muudetakse uute võrsete tekkimise vältimiseks sobiva fütosanitaartöötlemise abil eluvõimetuks.

Artikkel 17

Muud asjakohased meetmed kõnealuse kahjuri leviku tõkestamiseks

Asjaomane liikmesriik võtab meetmed kõigi selliste eriolukordade või komplikatsioonide lahendamiseks, mille puhul võib põhjendatult eeldada, et need takistavad, raskendavad või lükkavad edasi kahjuri leviku tõkestamist, eelkõige meetmed, mis on seotud kõigi nakatunud või nakkuskahtlusega taimede põhjaliku hävitamisega või nende asukoha ligipääsetavusega, nende kuuluvusega riigi- või eraomandisse või nende eest vastutava isiku või üksusega.

VI PEATÜKK

KÕNEALUSTE TAIMEDE ISTUTAMINE NAKATUNUD TSOONIDES*Artikkel 18***Luba istutada kõnealuseid taimi nakatunud tsoonis**

Kõnealuste taimede istutamist nakatunud tsooni võib asjaomane liikmesriik lubada ainult ühel järgmistest juhtudest:

- a) need kõnealused taimed on kasvanud putukakindlates tootmiskohtades, kus puuduvad kõnealune kahjur ja selle siirutajad;
- b) need kõnealused taimed kuuluvad eelistatavalt sortidesse, mis on hinnatud kõnealuse kahjuri suhtes resistentseks või tolerantseks, ning istutatakse III lisas loetletud nakatunud tsoonidesse, kuid väljapoole artikli 15 lõike 2 punktis a osutatud piirkonda;
- c) need kõnealused taimed kuuluvad samasse liiki taimedega, mida on artikli 10 kohaselt vähemalt kahe viimase aasta jooksul toimunud uuringutegevuse käigus analüüsitud ja mis on osutunud kõnealusest kahjurist vabaks ning mis istutatakse nakatunud tsoonidesse, mis on kindlaks määratud likvideerimise eesmärgil.

VII PEATÜKK

KÕNEALUSTE TAIMEDE VEDAMINE LIIDU PIRES*Artikkel 19***Piiritletud alal asuvas tootmiskohas kasvatatud kõnealuste taimede väljaviimine piiritletud alalt ja vastavatest nakatunud tsoonidest puhvertsoonidesse**

Piiritletud alal asuvas tootmiskohas kasvatatud kõnealuste taimede väljaviimist piiritletud alalt ja vastavatest nakatunud tsoonidest puhvertsoonidesse võib lubada üksnes juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) kõnealused taimed on kogu oma tootmistsükli jooksul kasvanud tootmiskohas, millele on antud luba vastavalt artiklile 24, või on viibinud niisuguses tootmiskohas vähemalt viimased kolm aastat;
- b) kogu kõnealuste taimede kasvu ajal ei ole selles tootmiskohas leitud ei kõnealust taimekahjurit ega selle siirutajaid;
- c) sobival ajal aastas tehakse kõnealuste taimede fütosanitaartöötlus mis tahes staadiumis olevate siirutajate populatsiooni vastu, et hoida taimed kõnealuse kahjuri siirutajatest vabad. Selline töötlus peab vajadust mööda toimuma keemiliste, bioloogiliste või mehaaniliste meetodite abil, võttes arvesse kohalikke tingimusi;
- d) kõnealuseid taimi veetakse piiritletud ala kaudu või selle piires suletud mahutites või pakendites, millega tagatakse, et kõnealuse kahjuri või selle siirutajatega nakatumine ei saa toimuda;
- e) taimed on vedamise ajale võimalikult lähedal läbinud IV lisas loetletud meetodi kohase molekulaaranalüüsi kõnealuse kahjuri esinemise suhtes ning kasutatud on proovivõtukava, mille abil on võimalik vähemalt 80 % usaldusväärsusega kindlaks teha nakatunud taimede esinemine, kui nende osakaal on 1 %.

Artikkel 20

Piiritletud alal mitte kordagi nakatunuks osutunud kõnealuste taimede väljaviimine piiritletud alalt ja vastavatest nakatunud tsoonidest puhvertsoonidesse

Piiritletud alal mitte kordagi nakatunuks osutunud kõnealuste taimede väljaviimist piiritletud alalt ja vastavatest nakatunud tsoonist puhvertsooni võib lubada üksnes juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) kõnealused taimed on kasvatatud tootmiskohas, mis kuulub määruse (EL) 2016/2031 artikli 65 kohaselt registreeritud ettevõtjale;
- b) kõnealused taimed kuuluvad taimeliikidesse, mida on vähemalt osa nende elust kasvatatud piiritletud alal ja mida on kolme aasta jooksul alates piiritletud ala kindlaksmääramisest uuritud artiklites 10 ja 15 osutatud uuringute raames ning mis ei ole kunagi osutunud kõnealuse kahjuriga nakatunuks;
- c) punktis b osutatud kõnealuste taimede liigid avaldatakse komisjoni andmebaasis peremeestaimede kohta, mis teadaolevalt ei ole selles konkreetses piirkonnas nakatunud;
- d) sobival ajal aastas tehakse kõnealuste taimede fütosanitaartöötlus mis tahes staadiumis olevate siirutajate populatsiooni vastu, et hoida taimed kõnealuse kahjuri siirutajatest vabad. Selline töötlus peab vajadust mööda toimuma keemiliste, bioloogiliste või mehaaniliste meetodite abil, lähtudes kohalikest tingimustest;
- e) veo toimumise ajale võimalikult lähedasel ajal on pädev asutus kõnealuste taimede partiisid kontrollinud ja teinud nende molekulaaranalüüsi, kasutades proovivõtukava, mille abil on võimalik vähemalt 95 % usaldusväärsusega kindlaks teha nakatunud taimede esinemine, kui nende osakaal on 1 %;
- f) veo toimumise ajale võimalikult lähedasel ajal on kõnealuste taimede partiid läbinud fütosanitaartöötuse kõigi kõnealuse kahjuri siirutajate vastu.

Artikkel 21

Piiritletud alal kogu tootmistsükli jooksul *in vitro* kasvatatud kõnealuste taimede väljaviimine piiritletud alalt ja vastavatest nakatunud tsoonidest puhvertsoonidesse

Piiritletud alal kogu tootmistsükli jooksul *in vitro* kasvatatud kõnealuste taimede väljaviimist piiritletud alalt ja vastavatest nakatunud tsoonidest puhvertsoonidesse võib lubada üksnes juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) kõnealused taimed on kogu tootmistsükli jooksul kasvanud tootmiskohas, millele on antud luba vastavalt artiklile 24;
- b) kõnealuseid taimi on kasvatatud läbipaistvas mahutis steriilsetes tingimustes ja nad vastavad ühele järgmistest tingimustest:
 - i) nad on kasvatatud seemnetest;
 - ii) neid on paljundatud steriilsetes tingimustes emataimedest, mis on kasvanud kogu oma elu kõnealusest kahjurist vabas liidu territooriumi piirkonnas ja mis on analüüside alusel tunnistatud kõnealusest kahjurist vabaks;
 - iii) neid on paljundatud steriilsetes tingimustes emataimedest, mis on kasvanud artiklis 19 sätestatud tingimustele vastavas tootmiskohas ja mis on analüüside alusel kõnealusest kahjurist vabaks tunnistatud, kusjuures kasutatud on proovivõtukava, mille abil on võimalik vähemalt 95 % usaldusväärsusega kindlaks teha nakatunud taimede esinemine, kui nende osakaal on 1 %;

- c) kõnealuseid taimi veetakse läbi piiritletud alade või nende piires läbipaistvas mahutis steriilsetes tingimustes, mis välistab kõnealuse kahjuriga selle siirutajate kaudu nakatumise riski.

Artikkel 22

Osa oma eluajast piiritletud alal kasvatatud perekonna *Vitis* soikeseisundis taimede väljaviimine piiritletud alalt ja vastavatest nakatunud tsoonidest puhvertsoonidesse

Osa oma eluajast piiritletud alal kasvatatud ja selle piiritletud ala kõnealuste taimedena loetletud ning istutamiseks ettenähtud perekonna *Vitis* soikeseisundis taimede (v.a seemned) väljaviimist piiritletud alalt ja vastavatest nakatunud tsoonidest puhvertsoonidesse võib lubada üksnes juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) taimed on kasvatatud tootmiskohas, mis kuulub määruse (EL) 2016/2031 artikli 65 kohaselt registreeritud ettevõtjale;
- b) veo toimumise ajale võimalikult lähedasel ajal on taimed läbinud töötlemiskohas, millele pädev asutus on selleks andnud loa ja mille üle ta teostab järelevalvet, nõuetekohase termotöötuse, mille puhul hoitakse soikeseisundis taimi 45 minutit 50 °C soojas vees.

Artikkel 23

Osa oma eluajast piiritletud alal kasvanud kõnealuste taimede vedamine nakatunud tsoonides, puhvertsoonides ja puhvertsoonidest vastavatesse nakatunud tsoonidesse

Osa oma eluajast piiritletud alal kasvanud kõnealuste taimede vedu nakatunud tsoonides, puhvertsoonides ja puhvertsoonidest vastavatesse nakatunud tsoonidesse võib lubada üksnes juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) kõnealused taimed on kasvatatud tootmiskohas, mis kuulub määruse (EL) 2016/2031 artikli 65 kohaselt registreeritud ettevõtjale;
- b) selles tootmiskohas võtab pädev asutus igal aastal proovid ja analüüsib neid kõnealuse kahjuri esinemise suhtes, võttes arvesse teavet, millele osutatakse toiduohutusameti kahjuriuuringukaardil *Xylella fastidiosa* kohta;
- c) iga-aastase kontrolli ja esindava proovi analüüsi tulemused kinnitavad kõnealuse kahjuri puudumist;
- d) sobival ajal aastast tehakse kõnealuste taimede fütosanitaartöötlus mis tahes staadiumis olevate siirutajate populatsiooni vastu, et hoida taimed kõnealuse kahjuri siirutajatest vabad. Selline töötlus peab vajadust mööda toimuma keemiliste, bioloogiliste või mehaaniliste meetodite abil, võttes arvesse kohalikke tingimusi;
- e) ettevõtjad paluvad kõnealuseid taimi saaval isikul allkirjastada kinnitus selle kohta, et neid taimi ei viida kõnealustest tsoonidest välja.

Artikkel 24

Tootmiskohtadele loa andmine

1. Pädev asutus võib artiklite 19 ja 21 kohaldamiseks tootmiskohale loa anda üksnes juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) see on registreeritud kooskõlas määruse (EL) 2016/2031 artikliga 65;
- b) pädev asutus on sellele andnud loa kui tootmiskohale, mis on kõnealuse kahjuri ja selle siirutajate eest füüsiliselt kaitstud;
- c) pädev asutus kontrollib seda vähemalt kaks korda aastas kõige sobivamatel aegadel.

2. Kui pädevad asutused avastavad iga-aastase kontrolli käigus kõnealuse kahjuri esinemise ja lõike 1 punktis b osutatud füüsilise kaitse kahjustumise, tühistavad nad viivitamata tootmiskohale antud loa ning peatavad ajutiselt kõnealuse taimede väljaveo asjaomastelt piiritletud aladelt ja veo vastavatest nakatunud tsoonidest puhvertsoonidesse.

3. Iga liikmesriik koostab kõigi lõike 1 kohaselt loa saanud tootmiskohtade loendi ja ajakohastab seda.

Ta edastab loendi komisjonile ja teistele liikmesriikidele kohe pärast selle koostamist või ajakohastamist.

Artikkel 25

Selliste kõnealuste taimede vedamine liidu piires, mis ei ole kunagi piiritletud alal kasvanud

1. Kõnealuseid taimi, mis ei ole kunagi piiritletud alal kasvanud, võib liidu piires vedada üksnes juhul, kui nad on kasvanud tootmiskohas, mis vastab järgmistele tingimustele:

- a) see kuulub määruse (EL) 2016/2031 artikli 65 kohaselt registreeritud ettevõtjale ja pädev asutus kontrollib seda igal aastal;
- b) lähtuvalt riskitasemest võetakse seal proove ja analüüsitakse neid kõnealuse kahjuri esinemise suhtes, kasutades selleks IV lisas loetletud analüüsi ning võttes arvesse toiduohutusameti kahjuriuuringukaarti *Xylella fastidiosa* kohta.

2. Erandina lõikest 1 võib liikidesse *Coffea*, *Lavandula dentata* L., *Nerium oleander* L., *Olea europaea* L., *Polygala myrtifolia* L. ja *Prunus dulcis* (Mill.) D.A. Webb kuuluvaid istutamiseks ettenähtud taimi (v.a seemned) liidusiseselt esmakordselt veda üksnes juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) nad on kasvanud tootmiskohas, kus pädev asutus teeb iga-aastast kontrolli;
- b) selles tootmiskohas võetakse proovid ja analüüsitakse neid kõnealuse kahjuri esinemise suhtes, võttes arvesse toiduohutusameti kahjuriuuringukaarti *Xylella fastidiosa* kohta ja kasutades proovivõtuskeemi, millega saab 80 % usaldusväärsusega kindlaks teha nakatunud taimede esinemise, kui nende osakaal on vähemalt 1 %.

Artikkel 26

Väljaspool piiritletud ala kasvanud supereliitemataimede vedamine liidu piires

Komisjoni rakendusdirektiivi 2014/98/EL⁽¹⁾ artikli 1 punktis 3 määratletud supereliitemataimi ja nõukogu direktiivi 2008/90/EÜ⁽²⁾ artikli 2 punktis 5 määratletud supereliitmaterjali, mis kuuluvad liiki *Juglans regia* L., *Olea europaea* L., *Prunus amygdalus* Batsch, *P. amygdalus* × *P. persica*, *P. armeniaca* L., *P. avium* (L.) L., *P. cerasus* L., *P. domestica* L., *P. domestica* × *P. salicina*, *P. dulcis* (Mill.) D. A. Webb, *P. persica* (L.) Batsch või *P. salicina* Lindley ning mis on kasvanud väljaspool piiritletud ala ja vähemalt osa oma elust väljaspool putukate eest kaitstud ruumi, võib vedada liidu piires üksnes juhul, kui nendega on kaasas taimepass ning täidetud on järgmised tingimused:

- a) nad on sertifitseeritud vastavalt komisjoni rakendusotsuse (EL) 2017/925⁽³⁾ artiklile 1;

⁽¹⁾ Komisjoni 15. oktoobri 2014. aasta rakendusdirektiiv 2014/98/EL, millega rakendatakse nõukogu direktiivi 2008/90/EÜ seoses selle I lisas osutatud viljapuude perekondade ja liikide suhtes kehtivate erinõuetega, tarnijate suhtes kehtivate erinõuetega ning ametlikku inspekteerimist käsitlevate üksikasjalike eeskirjadega (ELT L 298, 16.10.2014, lk 22).

⁽²⁾ Nõukogu 29. septembri 2008. aasta direktiiv 2008/90/EÜ puuviljade tootmiseks ettenähtud viljapuude paljundusmaterjali ja viljapuude turustamise kohta (ELT L 267, 8.10.2008, lk 8).

⁽³⁾ Komisjoni 29. mai 2017. aasta rakendusotsus (EL) 2017/925, millega teatavatel liikmesriikidel lubatakse ajutiselt sertifitseerida teatavat liiki viljapuude supereliitmaterjali, mis on kasvatatud põllul tingimustes, kus neid ei kaitsta putukate eest, ning tunnistatakse kehtetuks rakendusotsus (EL) 2017/167 (ELT L 140, 31.5.2017, lk 7).

- b) taimi on lühima võimaliku aja jooksul enne nende vedu visuaalselt kontrollitud, neist on võetud proovid ja tehtud kooskõlas fütosanitaarmede rahvusvaheliste standarditega molekulaaranalüüsid kõnealuse kahjuri esinemise tuvastamiseks.

Artikkel 27

Taimepass

Artiklites 19–26 osutatud taimi võib liidu piires vedada üksnes juhul, kui nendega on kaasas taimepass, mille suhtes kohaldatakse määruse (EL) 2016/2031 artiklites 78–95 sätestatud nõudeid.

Artiklis 23 osutatud kõnealuste taimede korral kehtivad järgmised lisatingimused:

- a) kui neid veetakse üksnes nakatunud tsoonide piires, lisatakse määruse (EL) 2016/2031 VII lisa A osa punkti 1 alapunktis e osutatud jälgitavuskoodi juurde märgi „nakatunud tsoon – XYLEFA“;
- b) kui neid veetakse puhvertsooni piires või puhvertsoonist nakatunud tsooni, lisatakse määruse (EL) 2016/2031 VII lisa A osa punkti 1 alapunktis e osutatud jälgitavuskoodi juurde märgi „puhvertsoon ja nakatunud tsoon – XYLEFA“.

VIII PEATÜKK

PEREMEESTAIMEDE SISSETOOMINE LIITU

Artikkel 28

Peremeestaimede toomine liitu kolmandatest riikidest, kus kõnealust kahjurit teadaolevalt ei esine

Sellistest kolmandatest riikidest, kus kõnealust kahjurit teadaolevalt ei esine, võib peremeestaimi liitu sisse tuua üksnes juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) asjaomase kolmanda riigi taimekaitseorganisatsioon on komisjonile kirjalikult teatanud, et pädeva asutuse tehtud kontrolli, proovide võtmise ja nende molekulaaranalüüsi alusel kõnealust kahjurit riigis teadaolevalt ei esine; kusjuures molekulaaranalüüs on tehtud IV lisa loetletud analüüsimeetodi abil ning kooskõlas asjakohaste rahvusvaheliste fütosanitaarmede standarditega. Võttes arvesse toiduohutusameti suuniseid *Xylella fastidiosa* statistiliselt usaldusväärsete ja riskipõhiste uuringute kohta, peavad kasutatav uuringukava ja proovivõtukava võimaldama vähemalt 80 % usaldusväärsusega teha kindlaks nakatunud taimede esinemine riigis, kui nende osakaal on 1 %;
- b) peremeestaimedega on kaasas fütosanitaarsertifikaat, mille punktis „Lisadeklaratsioon“ on märgitud, et kõnealust kahjurit selles riigis ei esine;
- c) peremeestaimed on kasvanud tootmiskohas, kus pädeva asutus teeb iga-aastast kontrolli ning lähtuvalt riskitasemest võetakse nendest taimedest sobival ajal proovid ja analüüsitakse neid IV lisa kohaselt kõnealuse kahjuri esinemise suhtes;
- d) *Coffea*, *Lavandula dentata* L., *Nerium oleander* L., *Olea europaea* L., *Polygala myrtifolia* L. ja *Prunus dulcis* (Mill.) D.A. Webbi istutamiseks ettenähtud taimed (v.a seemned) on kasvatatud tootmiskohas, kus pädev asutus teeb sobival ajal nende taimede iga-aastast kontrolli koos proovide võtmise ja IV lisa loetletud analüüsimeetoditega kõnealuse kahjuri esinemise tuvastamiseks, kasutades proovivõtuskeemi, millega saab 80 % tõenäosusega kindlaks teha nakatunud taimede esinemise, kui nende osakaal on vähemalt 1 %;
- e) liitu sisenemisel on pädev asutus kooskõlas artikliga 33 peremeestaimi kontrollinud ja kõnealust kahjurit ei ole leitud.

Artikkel 29

Nakatunud riigi kahjurivabast piirkonnast pärit peremeestaimede sissetoomine liitu

Kolmandatest riikidest, kus kõnealust kahjurit teadaolevalt esineb, võib peremeestaimi liitu sisse tuua üksnes juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) peremeestaimed on pärit piirkonnast, mille asjaomane riiklik taimekaitseorganisatsioon on kõnealusest kahjurist vabaks kuulutanud kooskõlas asjakohaste rahvusvaheliste fütosanitaarmeetmete standarditega ning proovide võtmisel ja IV lisas loetletud meetodi kohasel analüüsil põhineva ametliku kontrolli alusel. Võttes arvesse toiduohutusameti suuniseid *Xylella fastidiosa* statistiliselt usaldusväärsete ja riskipõhiste uuringute kohta, peavad kasutatav uuringukava ja proovivõtukava võimaldama vähemalt 80 % usaldusväärsusega teha kindlaks nakatunud taimede esinemine, kui nende osakaal on 1 %;
- b) asjaomase kolmanda riigi taimekaitseorganisatsioon on komisjonile kirjalikult teatanud kõnealuse piirkonna nime;
- c) peremeestaimedega on kaasas fütosanitaarsertifikaat, mille punktis „Päritolukoht“ on märgitud, et asjaomased peremeestaimed on kogu oma elu veetnud punktis a osutatud piirkonnas, ja konkreetselt selle piirkonna nimi;
- d) peremeestaimed on kasvanud tootmiskohas, kus pädeva asutus teeb iga-aastast kontrolli ning lähtuvalt riskitasemest võetakse nendest taimedest sobival ajal proovid ja analüüsitakse neid IV lisa kohaselt kõnealuse kahjuri esinemise suhtes;
- e) *Coffea*, *Lavandula dentata* L., *Nerium oleander* L., *Olea europaea* L., *Polygala myrtifolia* L. ja *Prunus dulcis* (Mill.) D.A. Webbi istutamiseks ettenähtud taimed (v.a seemned) on kasvatatud tootmiskohas, kus pädev asutus teeb sobival ajal nende taimede iga-aastast kontrolli koos proovide võtmise ja IV lisas loetletud analüüsidega kõnealuse kahjuri esinemise tuvastamiseks, kasutades proovivõtuskeemi, millega saab 80 % tõenäosusega kindlaks teha nakatunud taimede esinemise, kui nende osakaal on vähemalt 1 %;
- f) liitu sisenemisel on pädev asutus kooskõlas artikliga 33 peremeestaimi kontrollinud ja kõnealust kahjurit ei ole leitud.

Artikkel 30

Nakatunud riigi kahjurivabast tootmiskohast pärit peremeestaimede sissetoomine liitu

1. Peremeestaimi, mis on pärit kolmandast riigist, kus kõnealust kahjurit teadaolevalt esineb, võib liitu sisse tuua üksnes juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) peremeestaimed on pärit tootmiskohast, mida riiklik taimekaitseorganisatsioon kooskõlas artikliga 31 tunnustanud kahjurivaba tootmiskohana;
- b) asjaomase kolmanda riigi taimekaitseorganisatsioon on komisjonile kirjalikult esitanud kahjurivabade tootmiskohtade loendi, sealhulgas nende asukohad riigis;
- c) peremeestaimedega on kaasas fütosanitaarsertifikaat, milles on esitatud järgmine teave:
 - i) punktis „Lisadeklaratsioon“ on teatatud, et peremeestaimed on kogu tootmistsükli jooksul toodetud ühes või mitmes tootmiskohas, mida riiklik taimekaitseorganisatsioon on vastavalt artiklile 31 tunnustanud kahjurivaba tootmiskohana, ning et peremeestaimi on veetud suletud mahutis või pakendis, millega tagatakse, et kõnealuse kahjuriga nakatumine selle siirutajate kaudu ei ole võimalik;
 - ii) punktis „Päritolukoht“ kahjurivaba tootmiskoha või kahjurivabade tootmiskohtade nimi või kood;
- d) liitu sisenemisel on pädev asutus kooskõlas artikliga 33 peremeestaimi kontrollinud ja kõnealust kahjurit ei ole leitud.

2. Peremeestaimi, mis on pärit kolmandast riigist, kus kõnealust kahjurit teadaolevalt esineb, ja mida on kogu tootmistsükli jooksul kasvatatud *in vitro*, võib liitu sisse tuua üksnes juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) peremeestaimed vastavad ühele järgmistest tingimustest:
 - i) nad on kasvatatud seemnetest;
 - ii) neid on paljundatud steriilsetes tingimustes emataimedest, mis on kasvanud kogu oma elu kõnealusest kahjurist vabas piirkonnas ja mis on analüüside alusel tunnistatud kõnealusest kahjurist vabaks;
 - iii) neid on paljundatud steriilsetes tingimustes emataimedest, mis on kasvanud tootmiskohas, mis vastab artikli 31 tingimustele, ja mis on analüüside alusel tunnistatud kõnealusest kahjurist vabaks;
- b) peremeestaimed on kasvatatud tootmiskohas, mida riiklik taimekaitseorganisatsioon on kooskõlas artikliga 31 tunnustanud kahjurivaba tootmiskohana;
- c) asjaomase kolmanda riigi taimekaitseorganisatsioon on komisjonile kirjalikult esitanud kahjurivabade tootmiskohtade loendi, sealhulgas nende asukohad riigis;
- d) peremeestaimedega on kaasas fütosanitaarsertifikaat, milles on esitatud järgmine teave:
 - i) punktis „Lisadeklaratsioon“ on teatatud, et peremeestaimi on kogu tootmistsükli jooksul kasvatatud *in vitro* ühes või mitmes tootmiskohas, mida riiklik taimekaitseorganisatsioon on vastavalt artiklile 31 tunnustanud kahjurivaba tootmiskohana, ning et peremeestaimi on veetud suletud mahutis või pakendis, millega tagatakse, et kõnealuse kahjuri või selle mis tahes teadaoleva siirutajaga nakatumine ei ole võimalik;
 - ii) punktis „Päritolukoht“ kahjurivaba tootmiskoha nimi või kood.

Artikkel 31

Tootmiskoha tunnustamine kahjurivaba tootmiskohana

Tootmiskohta võib tunnustada kahjurivaba tootmiskohana üksnes juhul, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:

- a) riigi taimekaitseorganisatsioon on tootmiskoha vastavalt asjakohastele rahvusvahelistele fütosanitaarmeetmete standarditele tunnustanud kõnealusest kahjurist ja selle siirutajatest vabaks putukakindlaks tootmiskohaks;
- b) sobival ajal aastas on tootmiskohas tehtud fütosanitaartöötlus mis tahes staadiumis olevate siirutajate populatsiooni vastu, et hoida taimed kõnealuse kahjuri siirutajatest vabad. Selline töötlus peab toimuma keemiliste, bioloogiliste või mehaaniliste meetodite abil, lähtudes kohalikest tingimustest;
- c) pädev asutus teeb tootmiskohas vähemalt kaks kontrolli aastas kõige sobivamatel aegadel;
- d) tootmiskohast pärit peremeestaimed on vedamise ajale võimalikult lähedal läbinud IV lisis loetletud meetodi kohase molekulaaranalüüsi kõnealuse kahjuri esinemise suhtes ning kasutatud on proovivõtukava, mille abil on võimalik vähemalt 90 % usaldusväärsusega kindlaks teha nakatunud taimede esinemine, kui nende osakaal on 1 %.

Kui iga-aastase kontrolli käigus tuvastavad pädevad asutused kõnealuse kahjuri esinemise ja kahjurivaba tootmiskoha putukakindlate tingimuste kahjustumise, tühistavad nad viivitamata tootmiskoha tunnustuse ja peatavad ajutiselt peremeestaimede vedamise. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

IX PEATÜKK

AMETLIK KONTROLL, MIDA TEHAKSE KÕNEALUSTE TAIMEDE VEDAMISEL LIIDU PIRES JA PEREMEESTAIMEDE SISSEVEDAMISEL LIITU*Artikkel 32***Ametlik kontroll kõnealuste taimede vedamisel liidu piires**

1. Liikmesriigid viivad läbi korrapäraselt ametlikku kontrolli kõnealuste taimede üle, mida veetakse piiritletud alast välja või nakatunud tsoonist puhvertsooni.
2. Sellist kontrolli tehakse vähemalt kohtades, sealhulgas teedel, lennujaamades ja sadamates, kus peremeestaimi veetakse nakatunud tsoonidest puhvertsoonidesse või liidu territooriumi muudesse osadesse.
3. Kõnealune kontroll hõlmab dokumentide kontrollimist ning kõnealuste taimede identsuskontrolli.
4. Kontroll viiakse läbi olenemata sellest, milline on kõnealuste taimede deklareeritud päritolu, kes on nende omanik või milline isik või üksus nende eest vastutab.
5. Kui selline kontroll näitab, et artiklites 19–23 sätestatud tingimused ei ole täidetud, peab kontrolli teinud liikmesriik nõuetele mittevastava taime viivitamata hävitama kohapeal või lähedal asuvas kohas. Selle tegevuse juures rakendatakse kõiki vajalikke ettevaatusabinõusid, et vältida kõnealuse kahjuri levikut või kõnealuse taime poolt edasikantavate siirutajate levikut taimede eemaldamise ajal ja pärast seda.

*Artikkel 33***Ametlik kontroll liitu sissetoomisel**

1. Kõiki kolmandast riigist liitu sissetoodud peremeestaimede saadetisi kontrollitakse ametlikult liitu sissetoomise kohas või sihtkohas, mis on määratud kindlaks vastavalt komisjoni direktiivile 2004/103/EÜ⁽¹⁴⁾.
2. Kui peremeestaimed on pärit piirkondadest, kus kõnealust kahjurit teadaolevalt esineb, teeb pädev asutus kõnealuse kahjuri puudumise kinnitamiseks kontrolli, mis hõlmab kõnealuste taimede partiist proovide võtmist ja nende analüüsi, kasutades proovivõtukava, millega saab 80 % usaldusväärsusega kindlaks teha nakatunud taimede esinemise, kui nende osakaal on vähemalt 1 %, ning võttes arvesse standardit ISPM nr 31.
3. Lõiget 2 ei kohaldata peremeestaimede suhtes, mida on kogu tootmistsükli jooksul kasvatatud *in vitro* ja mida on veetud läbipaistvas mahutis steriilsetes tingimustes.

X PEATÜKK

TEABEVAHETUSTE GEVUS*Artikkel 34***Teabekampaniad**

1. Liikmesriigid teevad üldsusele, reisijatele, kutselistele ja rahvusvahelistele transpordiettevõtjatele kättesaadavaks teabe kõnealuse kahjuri ohtlikkusest liidu territooriumi jaoks. Nad teevad selle teabe avalikult kättesaadavaks teadlikkuse suurendamiseks ette nähtud kampaaniate kaudu pädeva asutuse vastavatel veebisaitidel või tema määratud muudel veebisaitidel.

⁽¹⁴⁾ Komisjoni 7. oktoobri 2004. aasta direktiiv 2004/103/EÜ, mis käsitleb nõukogu direktiivi 2000/29/EÜ V lisa B osas loetletud taimede, taimsete saaduste ja muude toodete identsus- ja fütosanitaarkontrollide, mida võib teha mujal kui ühenduse piiriületuskohas või selle läheduses, ning millega täpsustatakse nende kontrollidega seotud tingimusi (ELT L 313, 12.10.2004, lk 16).

2. Piiritletud aladel peab asjaomane liikmesriik teavitama üldsust kõnealuse kahjuri ohtlikkusest ning selle liitu sissetoomise ja liidus levimise tõkestamiseks võetavatest meetmetest. Sellega tagatakse, et üldsus, reisijad ja asjaomased ettevõtjad on teadlikud piiritletud alal, nakatunud tsoonis ja puhvertsoonis kehtivatest piirangutest. Samuti teavitab asjaomane liikmesriik asjaomaseid ettevõtjaid siirutajate vastu võetavatest meetmetest, mis on sätestatud artiklites 8 ja 14.

XI PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 35

Liikmesriikide aruanded meetmete kohta

1. Iga aasta 30. aprilliks edastavad liikmesriigid edastavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele aruande eelneval aastal võetud meetmete kohta vastavalt artiklitele 2, 4, 5, 7–18 ja 32 ja nende meetmete võtmise tulemuste kohta.

Artiklite 10 ja 15 kohaselt piiritletud aladel tehtud uuringute tulemused edastatakse komisjonile, kasutades selleks V lisas osutatud vorme.

2. Iga aasta 31. detsembriks edastavad liikmesriigid komisjonile ja teistele liikmesriikidele kava, milles nähakse ette järgmisel aastal vastavalt artiklite 2, 4, 5, 7–18 ja 32 kohased võetavad meetmed. Selles kavas nähakse iga meetme jaoks ette ajavahemik ja -graafik, meetmete rakendamise tähtajad ja kõigi meetmete jaoks eraldatud eelarve.

3. Kui see on põhjendatud vastava taimeterviseriski tekkimisega, kohandab liikmesriik asjakohaseid meetmeid ja ajakohastab vastavalt lõikes 2 osutatud kava. Liikmesriigid teatavad sellisest ajakohastamisest viivitamata komisjonile ja teistele liikmesriikidele.

4. Asjaomane liikmesriik teavitab komisjoni ja teisi liikmesriike viivitamata igast kõnealuse kahjuri esinemise ametlikust kindlakstegemisest artikli 15 lõike 2 punktis a osutatud kohtades.

Artikkel 36

Määruse täitmine

Määruse täitmise vajalikkusest tulenevalt tunnistavad liikmesriigid kehtetuks meetmed, mille nad on vastu võtnud enda kaitsmiseks kõnealuse kahjuri sissetoomise ja leviku eest, või muudavad neid. Nad teavitavad komisjoni viivitamata kõnealuste meetmete kehtetuks tunnistamisest või muutmisest.

Artikkel 37

Kehtetuks tunnistamine

Rakendusotsus (EL) 2015/789 tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 38

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Artikli 2 lõike 4 teist lauset, artikli 5 lõike 1 punkti c kolmandat lauset, artikli 28 punkti a teist lauset ja artikli 29 punkti a teist lauset kohaldatakse siiski alates 1. jaanuarist 2023.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 14. august 2020

Komisjoni nimel
eesistuja
Ursula VON DER LEYEN

LISA

„I LISA

Loend taimedest, mis on teadaolevalt vastuvõtlikud kõnealuse kahjuri ühe või mitme alamliigi suhtes (edaspidi „peremeestaimed“)*Acacia**Acer**Albizia julibrissin* Durazz.*Alnus rhombifolia* Nutt.*Amaranthus retroflexu* L.*Ambrosia**Ampelopsis arborea* (L.) Koehne*Ampelopsis brevipedunculata* (Maxim.) Trautv.*Ampelopsis cordata* Michx.*Anthyllis hermanniae* L.*Artemisia**Asparagus acutifolius* L.*Baccharis**Brassica**Calicotome spinosa*(L.) Link*Calicotome villosa* (Poiret) Link*Callicarpa americana* L.*Callistemon citrinus*(Curtis) Skeels*Calluna vulgaris* (L.) Hull*Carya**Catharanthus**Celtis occidentalis*L.*Cercis canadensis*L.*Cercis occidentalis* Torr.*Cercis siliquastrum* L.*Chamaecrista fasciculata* (Michx.) Greene*Chamaesyce canescens* (L.) Prokh.*Chenopodium album*L.*Chionanthus*

Chitalpa tashkentensis T. S. Elias & Wisura
Cistus
Citrus
*Clematis cirrhosa*L.
Coelorachis cylindrica (Michx.) Nash
Coffea
*Conium maculatum*L.
Convolvulus cneorum L.
Coprosma repens A. Rich.
Coronilla glauca (L.) Batt.
Coronilla valentina L.
Cyperus eragrostis Lam.
Cytisus
Digitaria
Dimorphoteca
*Diospyros kaki*L.f.
Diplocyclos palmatus(L.) C.Jeffrey
Dodonaea viscosa(L.) Jacq.
Elaeagnus angustifolia L.
Encelia farinosa A. Gray ex Torr.
Eremophila maculata (Ker Gawler) F. von Müller.
Erigeron
Erodium moschatum (L.) L'Hérit.
Erysimum
*Euphorbia chamaesyce*L.
Euphorbia terracina L.
Euryops chrysanthemoides(DC.) B. Nord
Euryops pectinatus (L.) Cass.
Fagus crenata Blume
Fallopia japonica (Houtt.) Ronse Decr.
Fatsia japonica (Thunb.) Decne. & Planch.
*Ficus carica*L.
Frangula alnus Mill.
Fraxinus

Genista

Ginkgo biloba L.

Gleditsia triacanthos L.

Grevillea juniperina Br.

Hebe

Helianthus

Helichrysum

Heliotropium europaeum L.

Hemerocallis

Hevea brasiliensis (Willd. ex A. Juss.) Müll. Arg.

Hibiscus

Humulus scandens (Lour.) Merr.

Ilex aquifolium L.

Ilex vomitoria Sol. ex Aiton

Iva annua L.

Jacaranda mimosifolia D. Don

Juglans

Juniperus ashei J. Buchholz

Koelreuteria bipinnata Franch.

Lagerstroemia

Laurus nobilis L.

Lavandula

Ligustrum lucidum L.

Liquidambar styraciflua L.

Lonicera japonica Thunb.

Lupinus

Magnolia grandiflora L.

Mallotus paniculatus (Lam.) Müll. Arg.

Malva parviflora L.

Medicago arborea L.

Medicago sativa L.

Metrosideros

Mimosa

Modiola caroliniana (L.) G. Don

Morus

Myoporum insulare R. Br.

Myrtus communis L.

Nandina domestica Murray

Neptunia lutea (Leavenw.) Benth.

Nerium oleander L.

Olea

Osteospermum ecklonis DC.

Osteospermum fruticosum (L.) Norl.

Parthenocissus quinquefolia (L.) Planch.

Paspalum dilatatum Poir.

Pelargonium

Persea americana Mill.

Phagnalon saxatile (L.) Cass.

Phillyrea angustifolia L.

Phillyrea latifolia L.

Phlomis fruticosa L.

Phoenix reclinata Jacq.

Phoenix roebelenii O'Brien

Pinus taeda L.

Pistacia vera L.

Plantago lanceolata L.

Platanus

Pluchea odorata (L.) Cass.

Polygala myrtifolia L.

Polygala × grandiflora Nana

Prunus

Pterospartum tridentatum (L.) Willk.

Pyrus

Quercus

Ratibida columnifera (Nutt.) Wooton & Standl.

Rhamnus alaternus L.

Rhus

Robinia pseudoacacia L.

Rosa

Rosmarinus officinalis L.

Rubus

Salvia mellifera Greene

Sambucus

Santolina chamaecyparissus L.

Sapindus saponaria L.

Sassafras

Setaria magna Griseb.

Solidago fistulosa Mill.

Solidago virgaure L.

Sorghum halepense (L.) Pers.

Spartium

Stewartia pseudocamellia

Strelitzia reginae Aiton

Streptocarpus

Symphotrichum divaricatum (Nutt.) G. L. Nesom

Teucrium capitatum L.

Trifolium repens L.

Ulex *Ulmus*

Vaccinium

Vinca

Vitis

Westringia fruticosa (Willd.) Druce

Westringia glabra R. Br.

Xanthium strumarium L.

II LISA

**Loend taimedest, mis on teadaolevalt vastuvõtlikud kõnealuse kahjuri konkreetse alamliigi suhtes
(edaspidi „kõnealused taimed“)****Kõnealused taimed, mis on vastuvõtlikud *Xylella fastidiosa* alamliigi *fastidiosa* suhtes**

Acer

Ambrosia artemisiifolia L.

Calicotome spinosa (L.) Link

Cercis occidentalis Torr.

Cistus monspeliensis L.

Citrus sinensis (L.) Osbeck

Coffea arabica L.

Erysimum

Genista lucida L.

Juglans regia L.

Lupinus

Magnolia grandiflora L.

Malva parviflora L.

Medicago sativa L.

Metrosideros

Morus

Nerium oleander L.

Pluchea odorata (L.) Cass.

Polygala myrtifolia L.

Prunus

Rhamnus alaternus L.

Rosmarinus officinalis L.

Rubus rigidus Sm.

Rubus ursinus Cham. & Schldl.

Sambucus

Spartium junceum L.

Streptocarpus

Teucrium capitatum L.

Ulmus americana L.

Vinca major L.

Vitis

Kõnealused taimed, mis on vastuvõtlikud *Xylella fastidiosa* alamliigi *multiplex* suhtes

Acacia

Acer griseum (Franch.) Pax

Acer pseudoplatanus L.

Acer rubrum L.

Alnus rhombifolia Nutt.

Ambrosia psilostachya DC.
Ambrosia trifida L.
Ampelopsis cordata Michx.
Anthyllis hermanniae L.
Artemisia
Asparagus acutifolius L.
Baccharis halimifolia L.
Calicotome spinosa (L.) Link
Calicotome villosa (Poir.) Link
Callistemon citrinus (Curtis) Skeels
Calluna vulgaris (L.) Hull
Carya
Celtis occidentalis L.
Cercis canadensis L.
Cercis occidentalis Torr.
Cercis siliquastrum L.
Chionanthus
Cistus
Clematis cirrhosa L.
Convolvulus cneorum L.
Coprosma repens A. Rich.
Coronilla glauca (L.) Batt.
Coronilla valentina L.
Cytisus
Dimorphoteca
Dodonaea viscosa (L.) Jacq.
Elaeagnus angustifolia L.
Encelia farinosa Gray ex Torr.
Erigeron karvinskianus DC.
Euryops chrysanthemoides (DC.) B. Nord.
Euryops pectinatus (L.) Cass.
Fallopia japonica (Houtt.) Ronse Decr.
Ficus carica L.
Frangula alnus Mill.
Fraxinus
Genista
Ginkgo biloba L.
Gleditsia triacanthos L.
Grevillea juniperina Br.
Hebe
Helianthus
Helichrysum

Ilex aquifolium L.
Iva annua L.
Koelreuteria bipinnata Franch.
Lagerstroemia
Laurus nobilis L.
Lavandula
Liquidambar styraciflua L.
Lupinus villosus Willd.
Magnolia grandiflora L.
Medicago arborea L.
Medicago sativa L.
Metrosideros excelsa Rich.
Morus
Myrtus communis L.
Olea
Osteospermum ecklonis (DC.) Norl.
Pelargonium
Phagnalon saxatile (L.) Cass.
Phillyrea angustifolia L.
Phlomis fruticosa L.
Pistacia vera L.
Plantago lanceolata L.
Platanus
Polygala myrtifolia L.
Polygala × grandiflora Nana
Prunus
Pterospartum tridentatum (L.) Willk.
Quercus
Ratibida columnifera (Nutt.) Wooton & Standl.
Rhamnus alaternus L.
Robinia pseudoacacia L.
Rosa
Rosmarinus officinalis L.
Rubus
Salvia mellifera Greene
Sambucus
Santolina chamaecyparissus L.
Sapindus saponaria L.
Solidago virgaurea L.
Spartium
Strelitzia reginae Aiton
Ulex

Ulmus americana L.
Ulmus crassifolia Nutt.
Vaccinium
Vinca
Westringia fruticosa Guerin.
Xanthium strumarium L.

Kõnealused taimed, mis on vastuvõtlikud *Xylella fastidiosa* alamliigi *pauca* suhtes

Acacia
Amaranthus retroflexus L.
Asparagus acutifolius L.
Catharanthus roseus (L.) G. Don
Chamaesyce canescens (L.) Prokh.
Chenopodium album L.
Cistus albidus L.
Cistus creticus L.
Citrus
Coffea
Dimorphoteca fruticosa (L.) DC.
Dodonaea viscosa (L.) Jacq.
Eremophila maculata (Ker Gawler) F. von Müller.
Erigeron
Euphorbia chamaesyce L.
Euphorbia terracina L.
Grevillea juniperina Br.
Hebe
Heliotropium europaeum L.
Hibiscus
Laurus nobilis L.
Lavandula angustifolia Mill.
Lavandula dentata L.
Lavandula stoechas L.
Myoporum insulare Br.
Myrtus communis L.
Nerium oleander L.
Olea europaea L.
Osteospermum fruticosum (L.) Norl.
Pelargonium x fragrans Willd. (sün. *Pelargonium fragrans* E. Mey.)
Phillyrea latifolia L.
Polygala myrtifolia L.
Prunus
Rhamnus alaternus L.

Rosmarinus officinalis L.

Spartium junceum L.

Vinca minor L.

Westringia fruticosa (Willd.) Druce

Westringia glabra Br.

III LISA

Artikli 4 lõikes 2 osutatud nakatunud tsoonid, kus rakendatakse artiklites 13–17 sätestatud tõrjemeetmeid

A OSA

Itaalia nakatunud tsoon

Itaalia nakatunud tsooni kuuluvad järgmised piirkonnad:

1. Lecce provints
2. Brindisi provints
3. Taranto provintsis asuvad omavalitsusüksused:

Avetrana

Carosino

Crispiano

Faggiano

Fragagnano

Grottaglie

Leporano

Lizzano

Manduria

Martina Franca

Maruggio

Monteiasi

Montemesola

Monteparano

Pulsano

Roccaforzata

San Giorgio Ionico

San Marzano di San Giuseppe

Sava

Statte

Taranto

Torricella

4. Bari provintsis asuv omavalitsusüksus:

Locorotondo

B OSA

Prantsusmaa nakatunud tsoon

Prantsusmaa nakatunud tsooni kuulub järgmine piirkond:

Korsika piirkond

C OSA

Hispaania nakatunud tsoon

Hispaania nakatunud tsooni kuulub järgmine piirkond:

Baleaaride autonoomne piirkond

IV LISA

Analüüsid *Xylella fastidiosa* ja selle alamliikide tuvastamiseks**A. Analüüsid *Xylella fastidiosa* esinemise seireks ja tuvastamiseks**

1. Reaalajas jälgitav PCR, Harper *et al.* (2010, parandus 2013) järgi.
2. Praimeritel põhinev silmusvahendatud isotermiline amplifikatsioon (LAMP), välja töötanud Harper *et al.* (2010, parandus 2013).
3. Reaalajas jälgitav PCR Ouyang *et al.* (2013) järgi.
4. Klassikaline PCR Minsavage *et al.* (1994) järgi.

B. Molekulaaranalüüsid *Xylella fastidiosa* alamliikide määramiseks

1. Multilookus-järjestuste tüpeerimine (MLST) Yuan *et al.* (2010) järgi kõigi alamliikide määramiseks.
 2. PCR Hernandez-Martinez *et al.* (2006) järgi alamliikide *fastidiosa*, *multiplex* ja *sandyi* määramiseks.
 3. PCR Pooler & Hartungi (1995) järgi alamliigi *pauca* määramiseks.
-

Vormi täitmise juhised

Selgitage uuringu ülesehituse aluseks olevaid eeldusi. Tehke kokkuvõte ja põhjendused järgmise kohta:

- sihtpopulatsioon, epidemioloogiline üksus ja kontrolliüksused;
 - tuvastusmeetod ja meetodi tundlikkus;
 - riskitegur(id), lisades riskitasemed ja vastavad suhtelised riskid ning osakaalud peremeestaimede populatsioonide osakaalud.
1. veerg: märkige geograafilise piirkonna nimi, puhangu number või mis tahes muu teave, mis võimaldab tuvastada asjaomase piiritletud ala (PA) ja selle kindlaks määramise kuupäeva.
 2. ja 3. veerg: märkige PA suurus enne uuringu alustamist ja mis tahes asjakohased uuendused.
 4. veerg: märkige lähenemisviisi: likvideerimine (L), tõkestamine (T). Lisage vajalik arv ridu olenevalt PAde arvust ja nendes kohaldatavatest lähenemisviisidest.
 5. veerg: märkige PA tsoon, kus uuring tehti, lisades vajalikul arvul ridu: nakatunud tsoon (NT) või puhvertsoon (PT), kasutades eraldi ridu. Kui see on asjakohane, märkige erinevatel ridadel selle NT ala, kus uuring tehti (nt PTga külgnevad viimased 5 km, puukoolide ümbrus vms).
 6. veerg: märkige uuringukohad, kasutades vajaduse korral rohkem kui ühte rida. Esitage puukoolides tehtud uuringud alati eraldi real. Kui kasutate valikut „Muu“, täpsustage, mis see on:
 1. vabaõhuala (tootmisala): 1.1 haritav maa (põllumaa, karjamaa); 1.2 viljapuuad/viinamarjaistandus; 1.3 puukool; 1.4 mets;
 2. vabaõhuala (muu): 2.1 eraaed; 2.2 avalik koht; 2.3 kaitseala; 2.4 looduslike taimede ala, mis ei ole kaitseala; 2.5 muu, täpsustage konkreetset juhtu (nt aianduskeskus vms);
 3. füüsiliselt suletud tingimustes: 3.1 kasvuhoone; 3.2 eravalduses olev ruum, muu kui kasvuhoone; 3.3 avalik koht, muu kui kasvuhoone; 3.4 muu, täpsustage konkreetset juhtu (nt aianduskeskus).
 7. veerg: märkige kuud, mil uuring tehti.
 8. veerg: märkige valitud sihtpopulatsioon, lisades sellekohase peremeesliikide loendi ja hõlmatud ala. Sihtpopulatsioon on määratletud kui kontrolliüksuste kogum. Selle suurus esitatakse põllumajandusmaa korral tavaliselt hektarites, aga ühikuks võib olla ka partii, põld, kasvuhoone vms. Põhjendage aluseks olevate eelduste põhjal tehtud valikut 23. veerus („Märkused“). Märkige uuritud kontrolliüksused. Kontrolliüksus: taimed, taimeosad, kaubad, materjalid, kahjuri siirutajad, mida on uuritud kahjurite leidmiseks ja tuvastamiseks.
 9. veerg: märkige uuritud epidemioloogilised üksused, lisades nende kirjeldused ja mõõtühikud. Epidemioloogiline üksus: homogeenne ala, kus kahjuri esinemise korral on kahjuri, peremeestaimede ning abiootiliste ja biotiliste tegurite ja tingimuste koostoime tulemuseks sama epidemioloogiline seisund. Epidemioloogiline üksus on sihtpopulatsiooni alajaotus, mis on epidemioloogiliselt homogeenne ja hõlmab vähemalt ühte peremeestaimet. Mõnel juhul või epidemioloogiline üksus olla kogu piirkonna/ala/riigi peremeespopulatsioon. See võib olla NUTSi piirkond, linnaala, mets, roosiaed või talu või olla esitatud hektarites. Valikut põhjendatakse aluseks olevate eeldustega.
 10. veerg: märkige uuringu käigus kasutatud meetodid, lisades iga üksikjuhtumi korral toimunud tegevuste arvu. Märkige „puudub“, kui mõne veeru jaoks vajalik teave ei ole kättesaadav.

11. veerg: märkige proovivõtu hinnanguline tõhusus. Proovivõtu tõhusus on nakatunud taimest nakatunud taimeosade valimise tõenäosus. Siirutajate puhul on see positiivse siirutaja püüdmise meetodi tõhusus, kui selline siirutaja uuringualal esineb. Mulla puhul on see kahjurit sisaldava mullaproovi valimise tõhusus, kui kahjur uuringualal esineb.
 12. veerg: meetodi tundlikkus on tõenäosus, millega meetod kahjuri olemasolu õigesti tuvastab. Meetodi tundlikkust näitab tõenäosus, millega tõeliselt positiivse peremeesorganismi analüüsi tulemus on positiivne. See on proovivõtu tõhususe (st nakatunud taimest nakatunud taimeosade valimise tõenäosuse) ja diagnostilise tundlikkuse (mida iseloomustab tuvastamiseks kasutatav visuaalne kontroll ja/või laborianalüüs) korrutis.
 13. veerg: esitage riskitegurid eri ridadel, kasutades nii palju ridu kui vaja. Iga riskiteguri jaoks märkige riskitase ja vastav suhteline risk ning peremeestaimede populatsiooni osakaal.
- Veerg B: märkige uuringu üksikasjad. Märkige „puudub“, kui mõnes veerus küsitud teave ei ole asjakohane. Nendes veergudes esitatav teave on seotud veerus 10. veerus („Tuvastusmeetod“) sisalduva teabega.
19. veerg: märkige positiivsete, negatiivsete ja määramata proovide arv. Määramata on need analüüsitud proovid, mille puhul ei saadud tulemust erinevatel põhjustel (nt alla määramispiiri, töötlemata proov (tuvastusandmeteta, vana) vms).
 20. veerg: märkige uuringu toimumise aasta haiguspuhangute teated. Puhanguteate numbrit ei ole vaja lisada, kui pädev asutus on otsustanud, et leid on üks määruse (EL) 2016/2031 artikli 14 lõikes 2, artikli 15 lõikes 2 või artiklis 16 osutatud juhtumitest. Sel juhul märkige 21. veergu („Märkused“) kõnealuse teabe esitamata jätmise põhjus.
 21. veerg: märkide uuringu tundlikkus vastavalt standardis ISPM 31 esitatud määratlusele. See kahjuri puudumist iseloomustav saavutatud usaldusnivoo väärtus arvutatakse tehtud kontrollide (ja/või proovide) järgi, võttes arvesse meetodi tundlikkust ja kontroll-levimust.
 22. veerg: märkige kontroll-levimus, võttes aluseks uuringueelse hinnangu kahjuri tõenäolise tegeliku levimuse kohta uuritava alal. Kontroll-levimus on uuringu eesmärk ja see vastab kompromissile, mille riskijuhid teevad kahjuri esinemisrisi ja uuringu jaoks kättesaadavate vahendite vahel.

Xylella fastidiosa putuksiirutajate uuringute tulemuste aruande vorm

1. PA kirjeldus		2. Lähenemisviis	3. Tsoon	4. Siirutajaliigid	5. Visuaalsed kontrollid		6. Lõkspüüniste tüüp (või muu siirutaja püüdismeetod, nt piirdevõrk vms)	7. Lõkspüüniste (või muude püüdismeetodite kohaste vahendite) arv	8. Lõkspüüniste kontrollimise sagedus (või muu meetodi puhul, kui see on asjakohane)	9. Lõkspüüniste kontrollimise aeg (või muu meetodi puhul, kui see on asjakohane)	10. Kogutud siirutajaproovide arv	11. Püütud siirutajate arv	12. Analüüsitud siirutajate arv	13. Analüüsitud siirutajaproovide arv	14. Positiivsete siirutajaproovide arv	15. Negatiivsete siirutajaproovide arv	16. Määramata siirutajaproovide arv	17. Märkused	
Nimi	Kindlaks määramise kuupäev				Aeg	Number													

Vormi täitmise juhised

- veerg: märkige piirkonna nimi, puhangu number või mis tahes muu teave, mis võimaldab tuvastada piiritletud ala (PA) ja selle kindlaks määramise kuupäeva.
- veerg: Märkige: likvideerimine (L), tõkestamine (T). Lisage vajalik arv ridu olenevalt PAde arvust ja nendes kohaldatavatest lähenemisviisidest.
- veerg: märkige PA tsoon, kus uuring tehti: nakatunud tsoon (NT) või puhvertsoon (PT), kasutades eraldi ridu. Kui see on asjakohane, märkige selle NT ala, kus uuring tehti (nt viimased 5 km, puukoolide ümbrus vms).
- veerg: loetlege esimeses veerus osutatud kahjuri siirutajaliigid, kasutades iga siirutaja jaoks eraldi rida.
- veerg: märkige ainult juhul, kui see on asjakohane.
- veerg: märkige siirutaja püüdismeetodi liik. Kui sama siirutaja püüdmiseks kasutatakse rohkem kui üht meetodit, esitage andmed eraldi ridadel.
- veerg: märkige lõkspüüniste või muu püüdismeetodi kohaste vahendite arv, kasutades iga meetodi puhul eraldi rida.
- veerg: märkige, millal lõkspüüniseid või muu püüdismeetodi kohaseid püüdmisvahendeid kontrolliti (nt kord nädalas, kord kuus, neli korda aastas jne).
- veerg: märkige kuud, mil püüniseid kontrolliti.
- veerg: märkige võetud proovide arv (proov võib sisaldada mitut siirutajat).
- veerg: märkige püütud siirutajate koguarv. Märkige ainult huvipakkuvate siirutajate arv, mitte muid püünisesse jäänud liike.

13. veerg: märkige nende siirutajaproovide arv, mida kahjuri esinemise suhtes analüüsiti; see on asjakohane, kui proov koosneb rohkem kui ühest siirutajast.
16. veerg: määramata proovide arv, st proovid, mida analüüsiti, kui mitmesugusel põhjustel (nt alla määramispiiri vms) ei saadud tulemust.“
-